

“Kulttuuriin palauttaminen” ilmiönä

Vastaava tutkija, dosentti Marja Tiilikainen

25.9.2018

Ilmiön taustalla vaikuttaa

- Vanhempien toive varmistaa lapsille hyvä tulevaisuus ja kasvattaa heistä kunnon ihmisiä
- Epäluottamus viranomaisiin, erilaiset kulttuuriset käsitykset, vanhempien pelot
- Ylirajainen, transnationaalinen elämäntapa ja perheverkostot, erityisesti ensimmäisen sukupolven yhteydet kotimaahan/muulla oleviin sukulaisiin

”Kulttuuriin palauttamisen” (som. dhaqancelin) monet ulottuvuudet

- lomat, lyhytaikaiset vierailut (usein perheen kanssa)
- nuorten lähettäminen sukulaisten luo, pidempiaikaiset vierailut (esim. koulumenestyksen parantaminen, suojeleminen huonolta kaveripiiriltä ja väkivallalta)
- mielenterveysongelmaiset (esim. pahojen henkien ja noituuden hoito), päihteitä käyttävät
- rötöksiä ja rikoksia tehneet
- paikallisten asenne ko. nuoria kohtaan usein negatiivinen
- sekä tyttöjä että (ehkä varsinkin) poikia palautetaan

Kulttuuriin palauttamista tehdään

- vanhempien kotimaahan
- muihin maihin (esim. Afrikassa) joissa sukulaisia
- muslimienemmistöisiin maihin kuten Lähi-itä (mikäli islamin oppiminen perheille ensisijaista)
 - Euroopassa, Pohjois-Amerikassa jne. olevat perheet maksavat ylläpidon, lähettävät rahaa.
 - Matkustaminen ei ole aina vapaaehtoista.
 - Ilmiö ei rajoitu johonkin tiettyyn uskonnolliseen tai etniseen ryhmään.

Erilaisia kokemuksia erilaisten tilanteiden mukaan

- Erilaiset koulut ja oppilaitokset (julkiset/yksityiset/eliittikoulut, koraanikoulut, yliopistot)
- Erilaiset hoitolaitokset (uskonnolliset parannusklinikat, erilaiset ”psykososiaaliset laitokset”, mielisairaalat)
- Vankilat
- ”Ajalehtivat” nuoret, jotka eivät löydä mielekästä tekemistä, päihteiden käyttö

Paluu Eurooppaan?

- Määräaikainen oleskelu, paluu tilanteen korjaantuessa tai mikäli tilanne pahenee
- Omaiset eivät välttämättä tue paluuta
- Passi, matkustusasiakirjat voineet vanhentua tai otettu pois
- Ei ehkä rahaa lentolippuun

”Kulttuuriin palauttamisen” negatiivisia vaikutuksia?

- Nuoren koulutuspolku keskeytyy
- Pakotettu oleskelu vanhempien kotimaassa voi olla traumaattinen kokemus, nuorten näkökulmasta ajan haaskausta, kokemus hylätyksi tulemisesta
- Mielenterveys- ja muut terveysongelmat voivat pahentua ilman kunnon lääkitystä, olosuhteet karut
- Päihteiden käyttö ei välttämättä lopu, myöhemmin paluu samaan(huonoon) kaveripiiriin mahdollinen

”Kulttuuriin palauttamisen” positiivisia vaikutuksia?

- Omien juurien ja perheyhteyden löytäminen
- Identiteetin vahvistuminen, suunnan löytäminen elämälle
- Länsimaissa olevien mahdollisuuksien arvostaminen uudella tavalla, motivoituminen
- Lasten suojeleminen ongelmilta onnistuu, teini-iän myrskyisten vuosien ohittaminen turvallisesti

Aiheeseen liittyvää

- Lidén, Hilde, Anja Bredal og Liza Reisel (2014). *Transnasjonal oppvekst: Om lengre utenlandsopphold blant barn og unge med innvandrerbakgrunn*. Oslo: Institutt for samfunnsforskning, Rapport 2014:5.
- «Nora» vil gi koranskole-ofrene et ansikt, https://www.nrk.no/urix/xl/_nora_-vil-gi-koranskole-ofrene-et-ansikt-1.14092989
- Bledsoe, Caroline H. and Papa Sow (2011). Back to Africa: Second Chances for the Children of West African Immigrants. *Journal of Marriage and Family* 72: 747-262.
- Tiilikainen, Marja (2011). Failed Diaspora: Experiences of Dhaqan Celis and Mentally Ill Returnees in Somaliland. *Nordic Journal of African Studies* 20(1): 71-89.